

PRESEK

List za mlade matematike, fizike, astronome in računalnikarje

ISSN 0351-6652

Letnik 27 (1999/2000)

Številka 2

Stran 98

Silva Kmetič:

KAKO STA SKLEPALA NINA IN ŽIGA?

Ključne besede: naloge, geometrija, trapez, trikotnik, srednjica.

Elektronska verzija: <http://www.presek.si/27/1393-Kmetic.pdf>

© 1999 Društvo matematikov, fizikov in astronomov Slovenije

© 2010 DMFA - založništvo

Vse pravice pridržane. Razmnoževanje ali reproduciranje celote ali posameznih delov brez poprejšnjega dovoljenja založnika ni dovoljeno.

KAKO STA SKLEPALA NINA IN ŽIGA?

Zanimalo ju je, koliko meri odsek na srednjici trapeza med diagonalama trapeza, za katerega poznamo dolžini osnovnic a in c , $a > c$. Narisala sta naslednjo sliko, poimenovala pomembne točke, sklepala in računala.

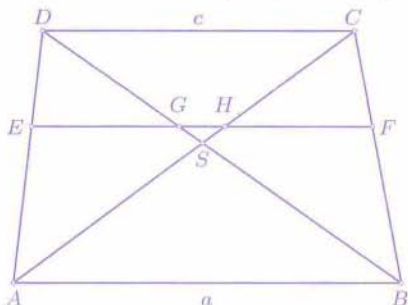
Ker je daljica EF srednjica trapeza, sta G in H razpolovišči diagonal BD in AC . Daljica EG je srednjica v trikotniku ABD , daljica HF je srednjica v trikotniku ABC in daljica GH je srednjica v trikotniku CDS .

Zato je:

$$|EG| = \frac{1}{2}|AB| = \frac{a}{2}$$

$$|HF| = \frac{1}{2}|AB| = \frac{a}{2}$$

$$|GH| = \frac{1}{2}|CD| = \frac{c}{2}$$

Iskani odsek je dolg $c/2$. Nista verjela, zato sta naredila preizkus. Preizkus je pokazal naslednji rezultat: $|EF| = s = |EG| + |GH| + |HF| = a + c/2$. To pa ni enako znanemu rezultatu $s = 1/2(a + c)$.

Kje sta naredila napako?

Ugotovila sta, da daljica GH ni srednjica v trikotniku CDS . Poskusila sta znova. Tokrat sta opazovala trikotnika DAC in ABD . V prvem je srednjica daljica EH , v drugem pa daljica EG . Zato je

$$|EH| = \frac{c}{2},$$

$$|EG| = \frac{a}{2},$$

$$|EH| = |EG| + |GH| \quad \text{in zato}$$

$$\frac{c}{2} = \frac{a}{2} + |GH|.$$

Torej $|GH| = (c - a)/2$.

To pa spet ne bo pravilno, saj je stranica a daljša od stranice c . Kje je skrita še ena napaka?